

VRIJ NEDERLAND

Bureau:
Groote Noord 107
Hoorn
Telefoon K 2290-4734

Waternood

Er zijn mensen die denken dat nu de oorlog voorbij is, de watervoorziening weer normaal is. Dat is absoluut onjuist.

Zolang er nog geen elektrische stroom is, moet men de grootst mogelijke zuinigheid betrachten met het water.

Vele streken in West-Friesland zijn geheel verstoken van leidingwater, omdat het verbruik van degenen die nog wel aangesloten zijn zo hoog is dat er voor hen niets overblijft.

In sommige streken stijgt de zuigelingensterfte door gebrek aan goed drinkwater.

Verstaat Uw plicht en weest zo zuinig mogelijk.

Neerlands Volks Herstel

Ons land is vrij! 5 jaren oorlog, bezetting en onderdrukking hebben ons land en volk totaal geruïneerd en niet alleen dit, maar juist in deze overgangstijd, die wellicht enige tijd zal duren, komt duidelijker dan ooit tevoren de nood waarin ons volk verkeert.

Hier moet hulp geboden worden door degenen, die nog iets bezitten, aan diegenen die tengevolge van de wrede oorlog niets meer als hun bezit kunnen aanmerken.

En juist het N.V.H. stelt zich ten doel deze taak te verrichten en in iedere plaats iedereen te helpen, die met grotere of kleinere moeilijkheden te kampen heeft.

Iedereen krijgt een horend oor! Juist nu geldt ten volle, dat wij in eensgezindheid moeten optrekken voor de wederopbouw van ons volk en land en deze eensgezindheid gepaard te doen gaan met de grootste offervaardigheid. Wij zijn één geweest in de tijd die voorbijging. Wij willen en zullen één zijn in de tijd die komt. Daarom ook juist zullen wij onze taak niet alleen zien in eigen plaats, maar in de gehele provincie, in het gehele land.

Om de ergste voedselnood vooreerst te lenigen zal in de plaatsen van het District Spanbroek, d.w.z.: de plaatsen: Ursem, Spierdijk, Zuidermeer, Wognum, Spanbroek, Obdam, Hensbroek, Opmeer, Hoogwoud en de Weere, Woensdag 23 Mei 1945, een grote voedselinzameling worden gehouden. Alles wat bruikbaar is, is welkom. Het ingezamelde wordt op deskundige wijze behandeld en alles zal, naar redelijkheid en eerlijkheid verdeeld worden.

A.s. Woensdag kunt U iemand verwachten die U over een en ander nader zal spreken.

Geeft naar vermogen dan kunnen we samen komen tot een waarlijk Volksherstel.

District Spanbroek
N.V.H. Comité.

Als de oorlog over is....

II

De vorige keer schreven we over de moeilijkheden die we moeten verwachten bij het materiële herstel. Het materiële is belangrijk, maar niet het enige en misschien zelfs niet het voornaamste.

We hebben gezien, dat ook zij, wie het aan weinig ontbrak, zich met lijf en ziel tegen de Duitsers verzet hebben, dat werklozen van vóór de oorlog, die nu weer tegen normaal loon konden arbeiden en dus materieel vooruit gegaan waren, zich tot het uiterste verweerden tegen de onderdrukkers. En deze onderdrukkers hadden dan toch maar gezorgd, dat deze „vijfde stand“ uit de diepste sociale ellende was opgeheven.

Deze oorlog is voor de grote massa een oorlog der ideeën geweest. De democratische, humanistische, indien men wil christelijke geest streed tegen de totalitaire, de diabolische.

De democratieën hebben gezegevierd, met behulp van Rusland. Het is nl. goed de Russische opvatting van democratie wel te onderscheiden van de West-Europese en de Amerikaanse opvatting. Wij hebben te maken met Nederland, de Nederlandse tradities en de Nederlandse opvattingen. En óók met het Nederlandse volkskarakter.

De Nederlander is van oudsher een individualist. Hij vormt zijn eigen oordeel, bepaalt zelfs zijn eigen handelwijze en sticht daarom graag zelf zijn eigen kerk en zijn eigen partij. Hij wil geen kuddedier zijn en is geneigd tot oppositie. Dit zijn uitnemende hoedanigheden in een wereld waarin de zelfstandige mens dreigt onder te gaan in leuzen en slagzinnen en vermalen wordt in de gelijkschakelmachine.

Maar diezelfde eigenschappen kunnen wel eens lastig zijn als er gezamenlijk gebouwd

moet worden aan een nieuwe samenleving. We gaan nu bouwen en we stuiten op de moeilijkheden. De eenheid die ons volk in tijden van druk toonde, lost zich op in een veelheid. Dit moeten we toejuichen. Er zijn nu eenmaal verschillen van godsdienstige en politieke aard. De godsdienstige verschillen staan vast en zijn betrekkelijk onveranderlijk. Niemand denkt er ook over hieraan iets te veranderen.

Anders staat het met de politieke verschillen. De oude grenzen zijn gedeeltelijk vervaagd en soms vervallen. In het Zuiden zijn nieuwe partijen ontstaan. Ook in ons gewest zal na een periode van onklarheid en gisting nieuw maatschappelijk leven komen. Dat zal aanleiding zijn tot wrijving, tot botsingen misschien. We herhalen, dat we dit allerminst betreuren. Het is een bewijs dat we weer vrije mensen zijn geworden.

Maar . . . er is ook hier weer een prachtige gelegenheid de fouten uit het verleden te vermijden. Voor een gezond en krachtig staatsbestuur zal het nodig zijn, dat verschillende partijen samengaan, voor de verwezenlijking van gezamenlijke doelstellingen.

Het zal ook nodig zijn, dat beginselvastheid niet leidt tot sectarisme. Vernippering op gebied van partijgebied moet worden vermeden. Zwakte van de overheid maar ook van hen die zich voorstellen om een maatschappelijk doel te bereiken.

Tenslotte: benepen concurrentie, vliegenafvangertij, ze moeten achterwege blijven. Waar verschillen zijn moeten ze duidelijk tot uiting komen. Waar samengewerkt kan worden, werke men samen. Nu de oorlog over is, ligt ook hier de mogelijkheid tot vernieuwing tot heil van ons volk.

Nieuws van alle kanten

Er wordt verwacht, dat van de inundatie van de Wieringermeer de gevolgen minder ernstig zullen zijn dan die van Walchoren, daar hier hoofdzakelijk zoet water naar binnen is gekomen. Men is reeds begonnen met de voorbereidingen voor het herstel van de dijk. Het zal nodig zijn een nieuwe dijk van 600 meter lengte aan te leggen. Verwacht wordt, dat in Juli met de droogmaking een begin kan worden gemaakt, terwijl in Nov. de polder dan weer geheel droog zal zijn. Het is mogelijk, dat de oogst van het volgend jaar 50% van de normale oogst zal opleveren.

De marinebasis van Den Helder is den geallieerden in uitstekende staat in handen gevallen. De D. hebben de haven vergroot en uitgebreide verdedigingswerken daarheen gebouwd. De zware bunkers zijn onbeschadigd. Duizend Duitsers bevinden zich nog in Den Helder en zullen tezamen met een deel van het Duitse leger ons land via de zee weg verlaten. Er woonden nog 9000 mensen in de stad. Deze heeft ernstig te lijden gehad van de geallieerde bombardementen doch nog meer van de Duitse vernielingen.

— In de openbare parken van Den Haag zullen groenten worden verbouwd in verband met de voedselpositie.

De Kon. Bibliotheek van Den Haag is heropend.

— Het Noordzeekanaal is onbruikbaar gemaakt doordat de D. 2 schepen in de haveningang hebben laten zinken. Echter kleine vissersschepen kunnen de haven van IJmuiden binnenvaren.

— De voedselpositie van Nederland wordt door de geall. als uiterst zorgwekkend beschouwd. Daarom worden van 3 schepen, 2 schepen met voedsel en één schip met kolen geladen.

— In de Amsterdamse haven zijn opgeblazen de installaties en fabrieken van de Nederlandsche Droogdokmaatschappij, de Rubberfabriek, de Werf en Machinefabriek-Verschure, de Zwavelzuurfabriek van Ketjen, de Steenkolenhandelsvereniging, de Machinefabriek Brevo, de Tankinstallaties van de K.N.S.M. en het electr. gemaal van de Amsterdamse polder. In de oliehaven zijn 20 olie- en benzinetanks en verscheidene kleinere tanks vernietigd. De Coenhaven heeft ernstig geleden. Langs de spoorlijnen zijn alle installaties verwoest.

— De eerste trein is onze stad al enige malen gepasseerd, versierd met oranje. Geschiedde dit eerst voor inspectie langs de stad binnen en met goederen, daarna met passagiers. De lijn Hoorn-Medemblik en Hoorn-Enkhuizen hebben weligschijn geleeden, zodat aanstonds met de nieuwe aardappelcampagne, ook deze lijnen in gebruik zullen worden genomen, hoewel het gebruik van rollend materiaal nog een groot vraagstuk zal zijn.

— Wij herinneren onze lezers, nog even aan de voetbalwedstrijd Hollandia I-West-Frisia I (Enkhuizen), welke 2e Pinksterdag in het Hollandia-sportpark zal worden gehouden. Aangezien deze wedstrijd in Enkhuizen op Hemelvaartsdag voor Hollandia in een nederlaag eindigde, verwachten we dat de Hollandia-leeuwen hun beste beentje zullen voorzetten en zich zullen revancheren. Het zal aan de nodige belangstelling zeker niet ontbreken.

— Dat de hier ter stede geïnterneerde N.S.B.-ers niet stil behoeven te zitten, blijkt o.a. uit het St. Jansgasthuis, dat door de vrouwen zo goed als bijna geheel schoon-gemaakt is, zodat het binnenkort zijn oorspronkelijke bewoners op waardige wijze zal kunnen ontvangen. Verder staan nog meer gebouwen op de schoonmaak-lijst, waaronder ook het Sportbondgebouw wat een goede beurt hard nodig heeft. Ook aan de Centrale Keuken werken dagelijks enige N.S.B.-ers. Zo ziet men: „Alles sal regt kom”.

— Het kinderfeest aan de Veenenlaan behoort weer tot het verleden. Het heeft plaats gehad onder overweldigende belangstelling, zowel van de kant van het publiek als van de zijde der deelnemende kinderen. Er is volop genoten en soms hartelijk gelachen en -sters. Plaatsruimte belet ons een lijst op te nemen van de prijswinnaars(sters). Het geheel werd opgeluisterd door muziek van „Crescendo”. Een aardige geste was het aanbieden van een half ons shag door den heer Homan aan de muzikanten. Hulde aan de Veenenlaanbewoners.

De Coloradokever in West-Friesland aangeland!

In verband met het optreden van den Coloradokever in West-Friesland worden alle aardappelbouwers en particulieren dringend verzocht onmiddellijk hun aardappelplanten op kevers en eieren te controleren. De kevers zijn geel gekleurd en voorzien van 10 overlange zwarte strepen.

Hulde Nicolaas Koppes †

Aanstaande Dinsdag wordt de nagedachtenis geëerd van Nicolaas Koppes, die als lid van de K.P. in de nacht van 31 Mei op 1 Juni van het vorige jaar te Blokker door de landwacht werd vermoord. Om 9 uur wordt in de parochiekerk te Hoorn een H. Mis van Requiem opgedragen, waarna op het R.K. kerkhof een bloemenhulde wordt gebracht. Het burgerlijk en militair bestuur, alsmede de B.S. zijn uitgenoodigd. In het L.O. gebouw aan de kaasmarkt ligt een lijst ter tekening voor een gedenksteen op het graf van den gevallen. Naar men ons meedeelt is in verband met de herdenking van N. Koppes het L.O.-kantoor te Hoorn Dinsdagmorgen gesloten.

DISTRIBUTIENIEUWS

De Distributiedienst deelt ons mede, dat de bonnenlijst nog niet kan worden afgedrukt. Deze zal waarschijnlijk Zaterdag of Maandag worden gepubliceerd. Er komt n.l. een geheel nieuw systeem in de verdeling der levensmiddelen.

— Donderdag-avond hadden wij een kort onderhoud met onzen oud-stadgenoot, den heer W. Haring, die hier ter stede vertoefde bij zijn moeder in het Rozenhofje. Deze „Canadees” vertelde ons, dat hij te Breda was gestationneerd als agent bij de politie en nu in dienst de rang bekleedde van tweede luitenant. Hij was in het zuiden tijdens de oorlog driemaal door de vijandelijke linies heengebroken naar België en had gevochten in de voorste linie. Hier had hij 34 man onder zich staan, waarvan er 25 sneuvelde. Het normale leven in het zuiden, vertelde hij ons, begint al aardig op gang te komen, hoewel het reizigersvervoer nog zeer beperkt is. Wat onze mannelijke lezers wel zal interesseren, was zijn mededeling, dat de Belgische shag daar volop verkrijgbaar was, doch niet zeer in trek, daar de Engelse sigaretten natuurlijk de voorkeur hebben. Met de beste wensen namen wij afscheid van onzen oud-Hoornsen „Canadees”.

De eieren zijn oranje van kleur. Aangifte van vindplaatsen is verplicht bij den Burgemeester ter plaatse of rechtstreeks bij de Plantenziektenkundige Dienst te Hoorn, Eikstraat 11. Ook kan men aangifte doen bij het Rijkstuinbouwconsulentschap te Hoorn, Korenmarkt 15, Tel. 4880. Voor de bestrijding volgen nadere instructies. Plantenziektenk. Dienst Hoorn, Eikstraat 11. W. J. Drost, Techn. ambt.

Predikbeurten te Hoorn

Zondag 20 Mei (1e Pinksterdag). Hoorn: Ned. Herv. Gemeente, 10 uur, Ds. Boers (zangkoor). Geref. Kerk, 10 uur v.m. en 5 uur n.m., Ds. J. Dijkstra. Luth. Kerk 10 uur, Ds. Van Bommel, onderwerp: „De drie lelieën des H. Geestes”. Remonstrantse Gemeente, 10 uur, Ds. de Wijs, Pinksteren (invoering nieuwe Kerkboek). Doopsgezinde Gemeente, geen dienst. Kapel Orthodox-Hervormden (Eikstraat), 10.15 uur, Ds. J. P. Snoep. Wognum: Ned. Herv. Gemeente, 10.30 uur, Ds. de Wilde, Liturgische dienst met koorzang. Maandag 21 Mei (2e Pinksterdag). Hoorn: Ned. Herv. Gemeente, 10 uur, Ds. Kastein, Kinderkerkdienst met bloemen. Geref. Kerk, 10 uur, cand. F. H. Kamphuis. Doopsgezinde Gem., 10 uur, Ds. de Vries. Kapel Orthodox-Hervormden (Eikstraat) 10.15 uur, Ds. J. P. Snoep. Zwaag: Ned. Herv. Gemeente, 10.30 uur, Ds. de Wilde.

Bekendmaking.

Met ingang van Dinsdag 22 Mei 1945 verschijnt ons Nieuwsbulletin onder de naam „VRIJE HOORNSE COURANT” als Dagblad voor West-Friesland. Zolang electriciteit en gas ontbreken kunnen we niet meer dan driemaal per week met een gedrukt blad van beperkte omvang uitkomen. De overige dagen zullen we gestencild nieuws blijven verstrekken. Vanaf heden kan men zich abonneren aan ons bureau of bij onze agenten. Wie de volgende week een krant wenst te ontvangen moet zich vóór Zaterdagavond aanmelden.

De abonnementsprijs bedraagt f 1.05 per maand of desgewenst f 0.25 per week, aan onze bezorgers of agenten bij vooruitbetaling te voldoen. Advertenties (die voorlopig van beperkte omvang moeten zijn) kunnen opgenomen worden. Inlichtingen hierover aan ons kantoor of voorlopig via de nog bestaande illegale contacten. De Directie.

BERICHT!

Abonnementen en Advertenties voor ons blad kunnen ook worden opgegeven bij onzen bezorger: C. VOS, Drieboomlaan 57, Hoorn.

„VRIJ NEDERLAND” WEEKBLAD.

In ons vorige nummer stond een aankondiging van het verschijnen van „Vrij Nederland” als weekblad. Dit weekblad V. N. verwarre men NIET met ons blad, dat een voortzetting is van het illegale nieuwsbulletin en nu onder de naam „Vrije Hoornse Courant” zal verschijnen. Wel worden de bladen gedragen door dezelfde gedachte, maar verder staan ze los van elkaar. Men kan zich bij ons ook abonneren op het Amsterdamse Weekblad V. N., of bij Boekhandel Karssen, Gedempte Turfhaven 64, Hoorn.

BANNE d'AMPTE.

Het Bestuur brengt ter kennis van Ingelanden dat de SCHOUW gehouden zal worden op 1 JUNI a.s.; de HERSCHOUW op 15 JUNI d.a.v. De VERGADERING van Stemgerechtigde Ingelanden zal plaats vinden op VRIJDAG 1 JUNI a.s., 's nam. 4 uur in het Doelenhotel te Hoorn. Namens het Bestuur: P. HELDER Czn., Voorz. J. A. DOORN, Secr.

Gevraagd in net burgergezin te Hoorn: EEN MEISJE, voor dag of eventueel dag en nacht of EEN WERKSTER voor 3 dagen per week. Hoog loon en goede kost. Brieven Bur. v. d. Blad, Gr. Noord 107.

Mevrouw LIEBERT, Tweeboomlaan 75, vraagt Dagmeisje of Werkster voor één of meerdere dagen per week.

N.V. Hoornse Stoombootrederij vraagt 2 man Dekpersoneel.

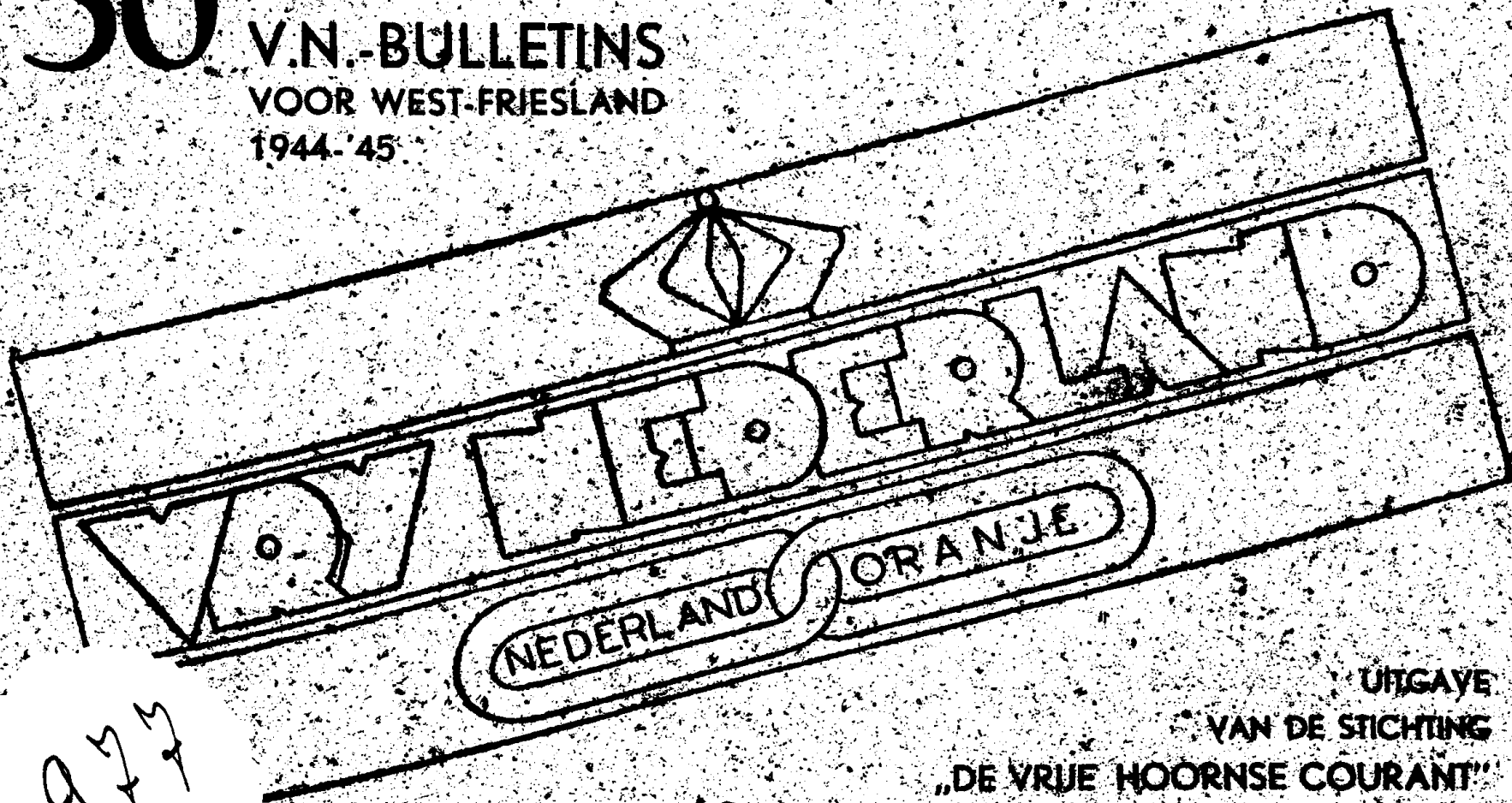
OFFICIEEL NIEUWS

Op grond van de Verordening Registratie Motorrijtuigen van den Chef Staf Militair Gezag GEBAST de Militaire Commissaris in District Hoorn de Registratie van Motorrijtuigen in dit district. De aangifte moet geschieden binnen één week, ingaande met de datum dezer bekendmaking, ter Gemeentesecretarie van de plaats van inwoning op aldaar verkrijgbare formulieren. Deze registratieplicht geldt voor ALLE motorvoertuigen, al of niet rijvaardig, ongeacht of zij particulier of voor overheidsdiensten gebruikt worden. Zorgt dat U alle nodige gegevens als motor-chassisnummer, eventueel in Uw bezit zijnde vergunningen, bandenmaten enz. bij U heeft. Na afloop van genoemde termijn van één week is het verboden een motorrijtuig te hebben zonder registratiebewijs. Overtreding van dit verbod is als misdrijf strafbaar met gevangenisstraf van max. 6 jaren of geldboete van max. tienduizend gulden. Niet geregistreerde motorrijtuigen kunnen in beslag genomen en verbeurd verklaard worden. Bij deze registratie zal er tevens gelegenheid zijn tot het doen van een aanvraag tot het verkrijgen van een rijvergunning op formulieren, die ter Gemeentesecretarie verstrekt worden. De Militaire Commissaris te Hoorn De Majoor Ir. C. J. Dekker. Hoorn, 17-5-45.

OM NOOIT TE VERGETEN!

50

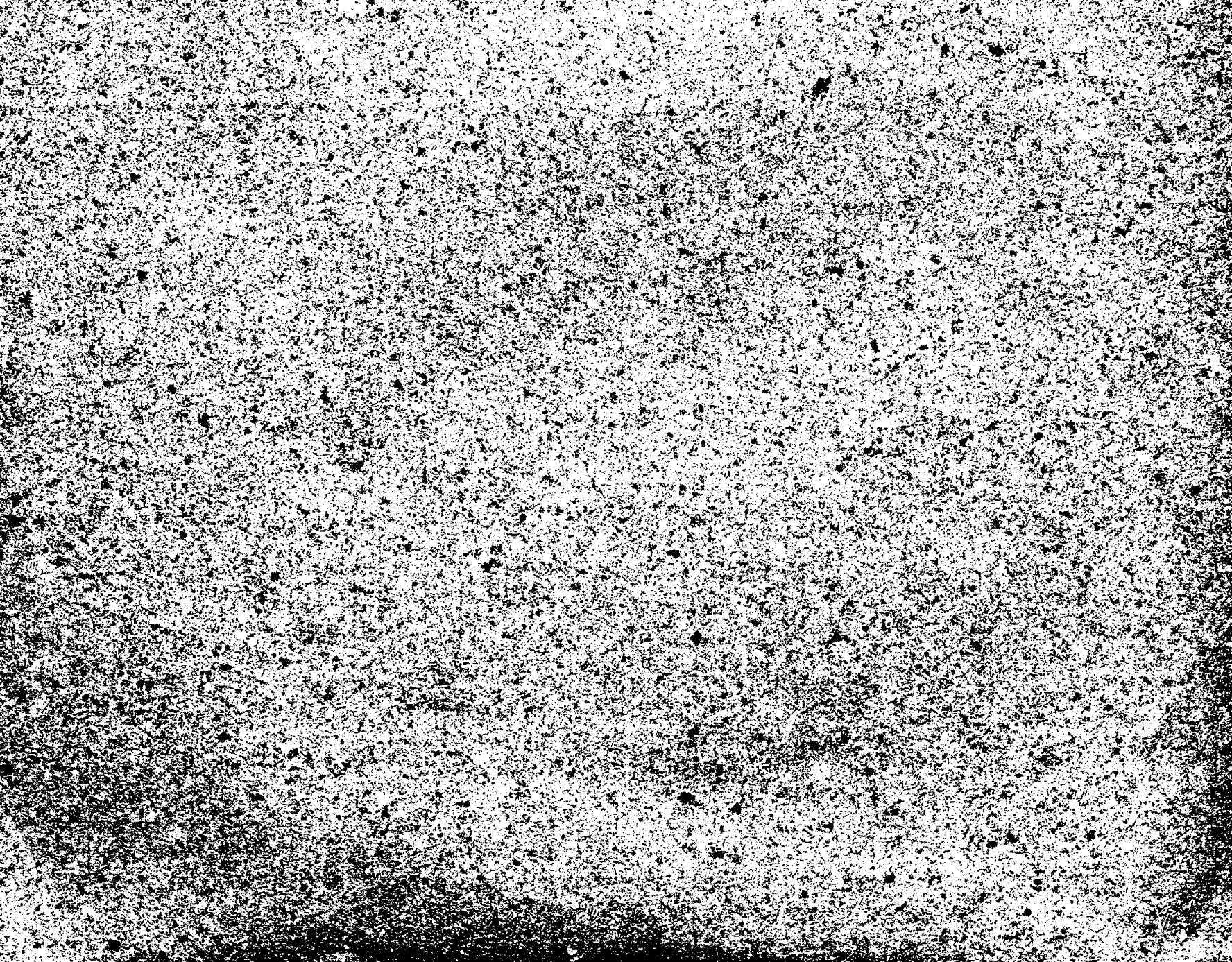
V.N.-BULLETINS
VOOR WEST-FRIESLAND
1944-'45

977

UITGAVE
VAN DE STICHTING
„DE VRIJE HOORNSE COURANT“

U. GROTE NOORD 107 - HOORN

De oud-illegale-commissie van Redactie, welke het V.N. Bulletin voor West-Friesland verzorgde.
V.l.n.r.: H. C. J. Geurtz, E. Osinga, H. v. Hulst, W. Blok, Ir. C. Rietsema en A. W. Goetmakers.

Het is niet in de laatste plaats zijn werk geweest, als ondanks razzia's ,stroomgebrek,harde inkt en de talrijke verhuizingen van het materiaal toch nog zo geregeld het bulletin in Uw bus viel.

Ik hoop en vertrouw, dat deze bundel, waarvan de betekenis in de loop der jaren steeds groter zal worden bij vele ouwe vrienden een goed onthaal zal vinden.

H.v.Hulst

Hoorn, September 1947